

CUỘC THI Ý TƯỞNG KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TỈNH BÀ RỊA – VŨNG TÀU MỘT SÂN CHƠI MỚI, TẠO CƠ HỘI PHÁT HUY SỨC SÁNG TẠO CỦA

CÁC TẦNG LỚP NHÂN DÂN LAO ĐỘNG TẠI ĐỊA PHƯƠNG

Để phát huy tiềm năng sáng tạo trong mọi đội ngũ cán bộ công chức viên chức tại tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu nói riêng và mọi tầng lớp nhân dân trên địa bàn tỉnh nói chung, năm 2014 Sở Khoa học và Công nghệ (KH&CN) đã thí điểm tổ chức cuộc thi “Ý tưởng KH&CN” tại 2 đơn vị là Sở KH&CN và Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu. Trên cơ sở 2 cuộc thi thí điểm trên, năm 2015 Sở KH&CN đã tham mưu cho UBND tỉnh tổ chức triển khai rộng rãi trên phạm vi toàn tỉnh, sau đây là một số kết quả của quá trình tổ chức triển khai thí điểm trong năm 2014 và phương hướng triển khai Cuộc thi này trong thời gian tới

I. GIỚI THIỆU VÀI NÉT VỀ Ý TƯỞNG KH&CN

Hiện nay, có một số cuộc thi trong lĩnh vực KH&CN được triển khai tại các địa phương và trên quy mô toàn quốc, trong đó có tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu. Ví dụ như Cuộc thi Sáng tạo kỹ thuật tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu do Sở KH&CN phối hợp với Liên hiệp các Hội Khoa học Kỹ thuật, Liên đoàn lao động tỉnh tổ chức định kỳ 2 năm/1 lần; Cuộc thi Sáng tạo kỹ thuật toàn Quốc do Quỹ VIFOTEC phối hợp với Bộ KH&CN, Tổng Liên đoàn lao động Việt Nam tổ chức định kỳ hàng năm,... Tuy nhiên, các Cuộc thi này chỉ quy định cho các giải pháp thuộc lĩnh vực kỹ thuật, nên nhiều tổ chức và cá nhân đặc biệt là cán bộ công chức, viên chức làm công tác quản lý và các hoạt động chuyên môn khác không liên quan đến các lĩnh vực kỹ thuật trên địa bàn tỉnh hầu như không có cơ hội tham gia. Trong khi đó, như ông cha ta thường nói “Một người biết lo bằng một

khò người biết làm”, công tác quản lý và một số hoạt động chuyên môn khác không phải là các giải pháp kỹ thuật, nhưng đóng vai trò hết sức quan trọng trong công tác quản lý nhà nước nói chung và từng đơn vị nói riêng. Mỗi sáng tạo trong công tác quản lý sẽ có tác động thúc đẩy mạnh mẽ kết quả hoạt động tại các cơ quan, đơn vị. Nhận thức được điều này, Sở KH&CN đã đề xuất tổ chức cuộc thi “Ý tưởng KH&CN” tại Sở KH&CN và Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu. Kết quả đã phát hiện được nhiều giải pháp có ý nghĩa tích cực đối với công tác quản lý, công tác chuyên môn trong lĩnh vực KH&CN cũng như công tác giảng dạy và hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp. Từ thành công của Cuộc thi, Sở KH&CN đã báo cáo và được UBND chấp thuận cho phép triển khai nhân rộng trên quy mô toàn tỉnh nhằm phát huy sức sáng tạo của mọi tầng lớp nhân dân lao động trên địa bàn tỉnh. Việc tổ chức Cuộc thi này, đồng thời,

|| TS. Nguyễn Văn Anh

Sở Khoa học và Công nghệ
tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu

cũng góp phần đưa Luật KH&CN vào cuộc sống tại địa phương. Vì Ý tưởng KH&CN cũng được đề cập tại Điều 29 Nghị định 08/2014/NĐ-CP ngày 27 tháng 01 năm 2014 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật KH&CN, trong đó quy định: “Khuyến khích tổ chức, cá nhân tổ chức hội thi tìm kiếm ý tưởng khoa học”; “Ý tưởng KH&CN trở thành nhiệm vụ KH&CN được phê duyệt, người đề xuất ý tưởng được ưu tiên giao làm chủ nhiệm nhiệm vụ hoặc tham gia thực hiện nhiệm vụ và được khen thưởng theo quy định của pháp luật”. Hiện nay, các thủ tục liên quan đến Cuộc thi trong phạm vi cấp tỉnh đang dần được hoàn thiện, dự kiến sẽ tổ chức phát động Cuộc thi này vào đầu tháng 5/2015.

Khái niệm ý tưởng KH&CN chưa được cụ thể hóa trong các văn bản quy phạm pháp luật. Tuy nhiên, để tạo điều kiện cho các tác giả tham gia Cuộc thi, Ý tưởng KH&CN được xác định trong Cuộc thi này là: đề xuất có tính mới, tính khả thi và có khả năng mang lại lợi ích; Ý tưởng là kết quả sáng tạo của tác giả có thể là giải pháp hoàn thiện (có khả năng ứng dụng được ngay)

>> NGHIÊN CỨU TRAO ĐỔI

hoặc chưa hoàn thiện (cần tiếp tục nghiên cứu để mở rộng phạm vi và khả năng ứng dụng), nhưng không xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ của tổ chức, cá nhân khác. Trong đó, Ý tưởng có thể là đề xuất mới hoặc đã triển khai áp dụng, nhưng tại thời điểm tổ chức Cuộc thi, ý tưởng đó không trùng với nhiệm vụ Khoa học và Công nghệ, sáng kiến, giải pháp dự thi trong lĩnh vực KH&CN đã được cấp có thẩm quyền đánh giá, công nhận, phê duyệt.

II. MỘT SỐ KẾT QUẢ TỪ QUÁ TRÌNH THÍ ĐIỂM TỔ CHỨC CUỘC THI “Ý TƯỞNG KH&CN”

2.1. Công tác tổ chức cuộc thi

Với 2 Cuộc thi đã được tổ chức trong năm 2014, Sở KH&CN đã thành lập Ban Tổ chức để điều hành Cuộc thi; ban hành Thể lệ quy định cụ thể về đối tượng dự thi, các tiêu chí đánh giá Ý tưởng KH&CN, lĩnh vực dự thi, hồ sơ dự thi, thời gian và địa chỉ nhận hồ sơ dự thi, cơ cấu giải thưởng; ban hành quy chế hoạt động của Hội đồng giám khảo đánh giá ý tưởng KH&CN dự thi; tổ chức tuyên truyền cho Cuộc thi. Trong đó:

- Cuộc thi tại Sở KH&CN: Tổ chức, phát động từ tháng 2/2014; hoàn thiện, tổ chức chấm thi và tổng kết trong tháng 5/2014.

- Cuộc thi tại Trường Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu: Tổ chức, phát động từ tháng 4/2014; hoàn thiện hồ sơ, tổ chức chấm thi trong tháng 8/2014 và tổng kết trong tháng 9/2014.

- Tổ chức phổ biến rộng rãi thông qua các cuộc họp cơ quan, đơn vị; riêng tại Trường Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu đã in ấn các áp phích tuyên truyền và lắp đặt pano tại 02 cơ sở của trường.

2.2. Kết quả thực hiện

Hai Cuộc thi đã thu hút đông đảo các cán bộ công chức, viên chức, người lao động của Sở KH&CN, cũng như các giảng viên, nhân viên,

Rịa - Vũng Tàu tham gia. Kết quả sau 2 Cuộc thi thí điểm, đã nhận được tổng số 165 hồ sơ tham gia dự thi, trong đó 41 hồ sơ tham gia Cuộc thi tại Sở KH&CN, 123 hồ sơ tại Trường Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu (68 giải pháp của giảng viên, cán bộ; 55 giải pháp của sinh viên).

Để đánh giá trung thực, khách quan Ý tưởng tham gia Cuộc thi, Ban Tổ chức Cuộc thi đã thành lập Hội đồng chấm thi gồm các nhà khoa học, nhà quản lý có chuyên môn, nghiệp vụ, trình độ cao có uy tín trong và ngoài tỉnh tham gia. Quá trình chấm thi, Hội đồng giám khảo đã chọn được tổng số 32 giải pháp có tính mới, khả năng áp dụng và hiệu quả tốt nhất của từng đợt thi thí điểm làm cơ sở cho Ban Tổ chức xem xét trao giải, cụ thể như sau:

(Bảng 1)

2.3. Đánh giá kết quả thực hiện

2.3.1. Ưu điểm

Cuộc thi có ý nghĩa thiết thực, nhằm tạo điều kiện khuyến khích, động viên công chức, viên chức, người lao động tại Sở KH&CN cũng như các giảng viên, cán bộ, sinh viên của Trường Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu tham gia đề xuất Ý tưởng sáng tạo trong quá trình thực hiện công tác quản lý nhà nước, giảng dạy và học tập để ứng dụng vào thực tiễn.

Các ý tưởng KH&CN đoạt giải đều ít nhiều thể hiện tính mới, khả năng triển khai ứng dụng và tính hiệu quả cao; đáp ứng được mục tiêu, tiêu chí của từng Cuộc thi đề ra.

a) Một số ý tưởng KH&CN điển hình trong Cuộc thi tại Sở KH&CN

- Giải pháp “Nghiên cứu xây dựng chương trình quan trắc diễn sinh viên của Trường Đại học Bà

biến động lực học biển và ven bờ phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu” đoạt giải nhất Cuộc thi. Ý tưởng là cẩm nang hướng dẫn thực hiện công tác quan trắc hàng năm về diễn biến động lực học biển và ven bờ tại tỉnh; thiết lập cơ sở dữ liệu về diễn biến không gian vùng bờ, về động lực học biển và ven bờ, về địa hình, địa mạo đáy biển ven bờ.... sử dụng cho việc nghiên cứu ứng dụng các giải pháp kỹ thuật thích hợp bảo vệ đường bờ trở nên hiệu quả.

- Giải pháp “Mã hóa sản phẩm nông nghiệp - Tiêu xuất khẩu” - Xây dựng phần mềm mã hóa - lưu trữ thông tin sản phẩm hồ tiêu xuất khẩu” đoạt giải nhì Cuộc thi. Ý tưởng xây dựng phần mềm lưu trữ thông tin sản phẩm từ giai đoạn chọn giống, xuất giống... đến phát triển, thu hoạch từ đó mã hóa thông tin, đưa vào mã vạch sản phẩm. Phần mềm giúp cho việc kiểm soát nguồn hồ tiêu của tỉnh dễ dàng hơn, sản phẩm được minh bạch về nguồn gốc cũng như quá trình sản xuất.

- Giải pháp “Xây dựng mô hình quản lý, khai thác thương mại hóa kết quả nghiên cứu tại Sở KH&CN”, giải pháp đoạt giải ba, là một giải pháp mới được đề xuất trên cơ sở vận dụng sáng tạo mô hình quản lý, khai thác thương mại hóa các kết quả nghiên cứu của một số nước phát triển (Nhật, Mỹ, Hàn Quốc), nhằm khai thác, mở rộng kết quả nghiên cứu, được hình thành từ ngân sách nhà nước trong giai đoạn hiện nay. Giải pháp được triển khai sẽ chấm dứt tình trạng các kết quả nghiên cứu bị “xếp trong ngăn kéo” trong giai đoạn hiện nay. Đồng thời, giải pháp là cách thức tổ chức

Bảng 1: Kết quả giải thưởng Cuộc thi Ý tưởng KH&CN tại Sở KH&CN và tại Trường Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu năm 2014

Giải nhất	2	1	1
Giải nhì	3	1	2
Giải ba	5	2	3
Giải khuyến khích	22	8	14
Số lượng	32	12	20
Giải thưởng	Tổng giải I	Tại Sở KH&CN	Trường Đại học BR-VT

26 > ĐẶC SAN THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ

và quản lý hữu hiệu để thực hiện Thông tư số 15/2014/TT-BKH&CN ngày 13 tháng 6 năm 2014 của Bộ KH&CN quy định trình tự, thủ tục giao quyền sở hữu, quyền sử dụng kết quả nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ sử dụng ngân sách nhà nước, thúc đẩy chuyển giao các kết quả nghiên cứu ứng dụng vào cuộc sống.

b) Một số ý tưởng KH&CN điển hình trong Cuộc thi tại Trường Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu

- Giải pháp “*Dùng phần mềm điều khiển trong công nghiệp để mô phỏng thay thế 04 phòng thực hành điều khiển và tự động hóa*” đoạt giải nhất Cuộc thi. Giải pháp giúp cho sinh viên ngành điện, điện tử được thực hành, làm quen trên hệ thống phần mềm điều khiển của hệ thống sản xuất công nghiệp, giúp sinh viên khi ra trường sẽ tiếp cận ngay được với thực tế ngành sản xuất công nghiệp, có trình độ công nghệ tự động hóa cao. Giải pháp này mang lại lợi ích kinh tế do thay đổi mô phỏng cho việc mua bốn phòng thí nghiệm thực hành.

- Giải pháp “*Tăng cường tuyển sinh trực tuyến để mở rộng quy mô tuyển sinh cho trường đại học Bà Rịa - Vũng Tàu*” đoạt giải nhì Cuộc thi được thiết lập trên cơ sở tối ưu hóa nội dung của nội dung website bv.u.edu.vn với các từ khóa về tuyển sinh nhằm đưa trang tuyển sinh của Trường vào một trong những топ đứng đầu kết quả hiển thị trong google với các từ khóa về tuyển sinh nhằm tăng lượng truy cập vào lượng người có nhu cầu tìm hiểu thông tin về tuyển sinh trong những thời gian cao điểm. Từ đó cung cấp các dịch vụ theo yêu cầu, thu hút đối tượng quan tâm nhằm tăng khả năng mở rộng quy mô tuyển sinh của nhà trường.

Cuộc thi tại Trường Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu, một số Ý tưởng KH&CN đoạt giải, không chỉ có ý nghĩa trong phạm vi phục vụ trong đào tạo, quản lý trong các trường

đại học, mà còn có tính mới, tính thực tiễn cao trong phạm vi toàn quốc. Ví dụ, giải pháp “*Ứng dụng Lysozyme kết hợp với Nisin và Edta làm màng bao kháng khuẩn để bảo quản thực phẩm*” đoạt giải nhì Cuộc thi, đã đưa ra giải pháp bảo quản thực phẩm như thịt và các sản phẩm từ thịt an toàn, rẻ tiền, dễ áp dụng. Hay giải pháp “*Phân lập, xây dựng quy trình sản xuất và sử dụng sinh khối Trichoderma trong việc phòng trừ một số nấm bệnh gây hại trên cây tiêu*” đoạt giải ba Cuộc thi, được hình thành trên cơ sở sử dụng giải pháp sinh học dùng sinh khối nấm *Trichoderma* nhằm phòng trừ một số bệnh hại trên cây trồng, đặc biệt là cây tiêu. Giải pháp giúp cho người nông dân phòng trừ bệnh cây tiêu thao tác đơn giản, chi phí đầu tư thấp, không gây độc hại, ô nhiễm môi trường phù hợp với xu thế phát triển nông nghiệp bền vững trong giai đoạn hiện nay.

Bên cạnh những giải pháp của các cán bộ, giảng viên, một số giải pháp của các em sinh viên đoạt giải cũng đã mang một hàm lượng KH&CN tương đối cao. Cuộc thi từng bước giúp các em tiếp cận với phong trào nghiên cứu khoa học, cũng có lý thuyết gắn liền với thực tiễn. Giải pháp “*Thiết bị cắt vỏ ca cao*” của nhóm tác giả sinh viên Trường Đại học Bà Rịa - Vũng Tàu đã sáng tạo ra thiết bị cắt vỏ cacao cho năng suất ổn định, kích thước xác định và hạn chế được lượng nhầy trong sản phẩm sau cắt, dễ dàng tháo lắp, vệ sinh. Giải pháp không những nâng cao năng suất, chất lượng trong quá trình chế biến sản phẩm cacao mà còn giúp tận dụng được nguồn nguyên liệu, bảo vệ môi trường trong quá trình chế biến.

2.3.2. Nhược điểm và hạn chế

Bên cạnh những thành công đã nói ở trên, do đang trong quá trình thử nghiệm, kết quả 02 Cuộc thi cũng bộc lộ nhiều điểm còn hạn

chế. Cụ thể là:

- Cách trình bày Ý tưởng KH&CN

trong hồ sơ tham gia dự thi nhìn chung còn sơ sài, hàm lượng khoa học nhìn chung của nhiều Ý tưởng KH&CN dự thi chưa cao. Đặc biệt là đối với các hồ sơ tham gia của các em sinh viên.

- Do kinh phí cho Cuộc thi hạn chế, nên khâu tổ chức đánh giá ý tưởng dự thi chưa tổ chức các Hội đồng giám khảo đánh giá có tính chuyên môn sâu hơn, tạo cơ hội cho các tác giả trình bày, làm rõ ý tưởng KH&CN dự thi để có thể nhận dạng, đánh giá chính xác hơn các ý tưởng tham gia Cuộc thi.

- Công tác tuyên truyền chưa thật sâu sát, chưa tạo cơ hội để các tác giả được giải đáp thỏa mãn các vướng mắc liên quan đến Cuộc thi Ý tưởng KH&CN còn tương đối mới mẻ tại Việt Nam.

3. Phương hướng triển khai trong thời gian tới

Từ những thành công của 02 Cuộc thi, thấy rằng, đây là hình thức thi tương đối mới, nhưng có ý nghĩa thực tiễn cao, tạo cơ sở để tìm ra những Ý tưởng KH&CN mới mẻ, góp phần hình thành nên những nhiệm vụ KH&CN cho các tổ chức KH&CN, cơ quan quản lý KH&CN đầu tư nhằm hoàn thiện, mở rộng phạm vi và khả năng ứng dụng trong phạm vi cấp tỉnh và toàn quốc. Đây là những cơ sở thực tiễn quan trọng để đề xuất cho Ủy ban nhân dân tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu tổ chức với quy mô toàn tỉnh trong năm 2015.

Tuy nhiên, rút kinh nghiệm từ thực tiễn tổ chức Cuộc thi, để tổ chức tốt Cuộc thi Ý tưởng KH&CN trên phạm vi toàn tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, thấy rằng: cần thiết phải rà soát lại quy trình tổ chức Cuộc thi nhằm kịp thời tham mưu cho UBND tỉnh sửa đổi, bổ sung kịp thời các quy định liên quan đến Cuộc thi, cách thức phổ biến, tuyên truyền Cuộc thi,... để nâng cao hơn chất lượng Cuộc thi Ý tưởng KH&CN trên địa bàn tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

>> NGHIÊN CỨU TRAO ĐỔI

Tuy nhiên, rút kinh nghiệm từ thực tiễn tổ chức Cuộc thi, để tổ chức tốt Cuộc thi Ý tưởng KH&CN trên phạm vi toàn tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, thấy rằng: cần thiết phải rà soát

lại quy trình tổ chức Cuộc thi nhằm kịp thời tham mưu cho UBND tỉnh sửa đổi, bổ sung kịp thời các quy định liên quan đến Cuộc thi, cách thức phổ biến, tuyên truyền Cuộc

thi,... để nâng cao hơn chất lượng Cuộc thi Ý tưởng KH&CN trên địa bàn

tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu. **N.V.A**

NHỮNG Ý KIẾN PHÁT BIỂU CỦA ĐẠI BIỂU TRÍ THỨC TẠI BUỔI HỌP MẶT XUÂN ẤT MÙI - 2015

Tại buổi họp mặt Xuân Ất Mùi - 2015 giữa lãnh đạo tỉnh với đại biểu trí thức tại Hội trường Trung tâm Hành chính - Chính trị tỉnh sáng ngày 24/3/2015; có 09 ý kiến phát biểu của đại biểu trí thức và của các đơn vị: Hội Khoa học Lịch sử, Hội Luật gia, Hội Cơ khí, Trường Đại học BR-VT, Trường Cao đẳng Nghề Du lịch, Công ty Thoát nước và Phát triển Đô thị và đại diện trí thức Việt kiều. Các ý kiến tập trung vào bốn vấn đề chính sau đây

VẤN ĐỀ THỨ NHẤT: VỀ TƯ VẤN VÀ PHẢN BIỆN XÃ HỘI

Ở tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, lực lượng trí thức khá lớn, tiềm năng không nhỏ, nếu biết phát huy vấn đề này sẽ có ý nghĩa, tác dụng rất nhiều cho sự phát triển kinh tế, xã hội của tỉnh. Vì vậy, Tỉnh ủy, UBND tỉnh và các ngành chức năng cần căn cứ vào năng lực, sở trường thực tế để giao cho Liên hiệp các Hội Khoa học Kỹ thuật (KHKT) và các hội thành viên được thực hiện tư vấn, phản biện các công trình, dự án, quy hoạch... theo như Quyết định số 16/2013/QĐ-UBND ngày 20/3/2013 của UBND tỉnh Quy định “*về hoạt động tư vấn, phản biện và giám định xã hội của Liên hiệp các Hội Khoa học Kỹ thuật tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu*”, thì sự đóng góp của đội ngũ trí thức sẽ thiết thực và hiệu quả hơn.

Mặt khác, bên cạnh tổ chức Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội khác khi thực hiện chức năng phản biện xã hội, các tổ chức này cần hình thành nhóm cố vấn hay

chuyên gia tham vấn những vấn đề được phản biện theo chuyên môn của họ.

VẤN ĐỀ THỨ HAI: KIÊN QUYẾT XỬ LÝ GIỮA KINH DOANH VÀ LỢI ÍCH KINH TẾ VÀ VIỆC BẢO VỆ DI TÍCH VĂN HÓA, LỊCH SỬ TRONG BỐI CẢNH CHÚNG TA ĐANG MỞ CỬA, HỘI NHẬP

Hiện nay, chúng ta đang đứng trước một hiện trạng đáng báo động về việc cảnh quan môi trường thiên nhiên và di tích lịch sử bị xâm phạm nghiêm trọng trước các hoạt động kinh doanh. Nhiều di tích lịch sử (kể cả di tích đã được nhà nước xếp hạng) đã bị xâm phạm. Ở tỉnh ta có một số di tích, công trình văn hóa, lịch sử lâu đời hoặc bị lãng quên hoặc chưa được chú ý đúng mức tới vấn đề bảo tồn, trùng tu... hiện đang xuống cấp. Nghiêm trọng hơn là có công trình đã trùng tu, lại sử dụng kinh doanh, xâm phạm di tích đã được xếp hạng quốc gia như:

|| ThS. Nguyễn Ngọc Nguyên || CN. Thái Quốc Việt

Liên Hiệp các Hội KHKT tỉnh BR-VT

Côn Đảo, Mộ Xoài, trận địa pháo Cổ Đá... Và, một số di tích cấp tỉnh như địa đạo Hắc Dịch...

Nếu những di sản Văn hóa này được bảo vệ, trùng tu giữ nguyên hiện trạng gốc, nó sẽ là những địa chỉ du lịch sáng giá, địa điểm tâm linh hội tụ tâm hồn người dân Việt yêu nước.

VẤN ĐỀ THỨ BA: QUAN TÂM XÂY DỰNG NGUỒN NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO CHO XU THẾ HỘI NHẬP QUỐC TẾ NGÀY Càng SÂU RỘNG

Năm 2015 một loạt hiệp định thương mại tự do Việt Nam ký với các nước, các tổ chức quốc tế có hiệu lực. Đây là bước ngoặt đánh dấu sự hòa nhập toàn diện nền kinh tế Đông Nam Á, 10 nước Asean là một thị trường, trong đó sẽ có sự luân chuyển tự do hàng hóa, dịch vụ, đầu tư, vốn, lao động có tay nghề. Điều đáng lưu ý là có 8 nghề được di chuyển tự do gồm: kế toán, kiến trúc, kỹ sư, nha sỹ, bác sỹ, y tá, điều tra viên và nhân lực du lịch. Đây là cơ hội nhưng cũng là thách thức không nhỏ cho Việt Nam trong đó có tỉnh BR-VT của chúng ta.

Ông Nguyễn Tuấn Minh, Bí Thư TU và ông Lê Thanh Dũng, PCT UBND tỉnh trao quà của UBND tỉnh cho tri thức tiêu biểu. Ảnh TL

Có thể lấy ngành du lịch, một trong những ngành thế mạnh của tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu làm thí dụ: Theo báo cáo của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, nguồn nhân lực làm việc trong ngành du lịch của tỉnh năm 2013 là 16.140 người (chiếm 1,5% dân số toàn tỉnh). Mặc dù số lượng nhân lực du lịch hàng năm đều tăng (2007: 7.232 người; 2013: 16.140 người; 2014: 16.520 người) nhưng với một tỉnh có tiềm năng lớn về du lịch như Bà Rịa - Vũng Tàu thì đây là con số khá khiêm tốn. Về chất lượng: Trong số 16.140 người (năm 2013) tham gia vào hoạt động du lịch thì số nhân lực có trình độ, tay nghề cao chưa nhiều, kiến thức hội nhập, ngoại ngữ, tin học còn yếu. Hơn nữa, đối với những lao động đã qua đào tạo thì đa phần là đào tạo ở trình độ trung cấp hoặc sơ cấp. Điều này đã gây ra những hạn chế nhất định trong quá trình hội nhập quốc tế về du lịch.

Tỉnh ủy, UBND tỉnh trong những năm qua đã quan tâm đến việc xây dựng, đào tạo, thu hút nhân tài. Nhưng kết quả còn hạn chế. Số cán bộ được đào tạo hiện sử dụng ra sao,

trong tương lai làm thế nào để phát huy và phát triển? Đó là vấn đề rất lớn và cấp bách mà Tỉnh ủy, UBND tỉnh, ngành giáo dục - đào tạo, các cơ quan ban, ngành trong tỉnh nên có kế hoạch gấp rút để đáp ứng kịp thời sự hội nhập quốc tế sâu rộng trước ngưỡng cửa của năm 2015. Tuy nhiên, để có thể phát triển một cách ổn định và bền vững, chúng ta cần có một đội ngũ nhân lực có chất lượng cao, trong đó năng lực nắm vững tiếng Anh chính là chiếc chìa khóa mở cửa bước vào con đường hội nhập. Đề nghị UBND tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu tăng cường hơn nữa việc đào tạo tiếng Anh cho cán bộ hành chính các cấp. Cần xây dựng chiến lược phát triển du lịch theo hướng xây dựng các gói sản phẩm du lịch một cách bài bản để một mặt lưu giữ khách trong mỗi tour, phát triển bền vững văn hóa và môi trường sinh thái.

VẤN ĐỀ THỨ TƯ: CHÚ TRỌNG PHÁT TRIỂN LOGISTICS TRONG VẬN HÀNH CẢNG BIỂN, ĐẨY MẠNH GẮN KẾT CÁC DOANH NGHIỆP CƠ KHÍ VÀ PHÁT TRIỂN CHUỖI

CÔNG NGHIỆP PHỤ TRỢ Ngày nay, Logistics đã được xem như là một phần trong hoạt động của chuỗi cung ứng. Chức năng của ngành Logistics không chỉ là giao nhận, vận tải mà còn bao gồm các hoạt động khác như kho bãi, lưu trữ hàng hóa, bao bì, đóng gói, luân chuyển hàng hóa, xử lý hàng hư hỏng... Nếu làm tốt về Logistics, doanh nghiệp sẽ tiết kiệm được nhiều chi phí vận chuyển, giảm giá thành sản phẩm, tăng tính cạnh tranh và tăng lợi nhuận cho công ty. Ngành Logistics có thể được xem là ngành "hái ra tiền". Tuy nhiên, có thể khẳng định rằng nhân lực được đào tạo chuyên nghiệp về lĩnh vực này quá ít so với yêu cầu phát triển

của ngành dịch vụ Logistics. Vì thế kiến nghị tỉnh cần quan tâm đầu tư hai yếu tố: đầu tư cơ sở hạ tầng thông tin hiện đại cho hệ thống cảng biển và đào tạo nhân lực đủ mạnh cho Logistics. Công nghiệp phụ trợ là một chiến lược tỉnh đặt ra nhưng đang lúng túng. Chúng ta đang có một lực lượng cơ khí mạnh với các ngành đóng giàn khoan dầu khí, đóng tàu và nhiều sản phẩm cho ngành công nghiệp phụ trợ. Tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu cần quan tâm và tạo điều kiện, có chính sách phát triển chuỗi công nghiệp phụ trợ, giảm nhập khẩu vật tư, thiết bị để liên kết các doanh nghiệp cơ khí trong tỉnh phát huy thế mạnh trên địa bàn tỉnh.

Đây là những ý kiến rất tâm huyết và trí tuệ, để lãnh đạo tỉnh nghiên cứu, tiếp thu đưa vào chương trình nghị sự, để chỉ đạo thực hiện. Đồng thời Liên hiệp các Hội KHKT tỉnh với chức năng là cầu nối, tập hợp và đại diện của đội ngũ trí thức, cần tham mưu cho lãnh đạo tỉnh về cơ chế, chính sách, giải pháp phát huy trí tuệ năng lực của đội ngũ trí thức đóng góp cho sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

N.N.N, T.Q.V